

Consultatieversie

Wijziging van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met de omzetting van Richtlijn (EU) 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2009/22/EG (PbEU 2020, L 409) (Implementatiewet richtlijn representatieve vorderingen voor consumenten)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat Richtlijn (EU) 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2009/22/EG moet worden omgezet in bepalingen van nationaal recht en dat daartoe Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering moeten worden gewijzigd;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 3 van het **Burgerlijk Wetboek** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 305a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, onderdeel c, wordt na "ligt" ingevoegd "en geen financiering plaatsvindt voor een rechtsvordering tegen een concurrent van de financier of een persoon waarvan de financier afhankelijk is".
2. In het tweede lid wordt in onderdeel d, onder 7, na "in lopende procedures" ingevoegd "en de resultaten daarvan".

B

Artikel 305c wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "artikel 4 lid 3 van richtlijn nr. 2009/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende het doen staken van inbreuken in het raam van de bescherming van de consumentenbelangen (PbEG L 110)" vervangen door "artikel 5, eerste lid, van Richtlijn nr. 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2009/22/EG (PbEU 2020, L 409)".
2. Het tweede lid komt te luiden:
 2. Artikel 305a, lid 2, onderdelen c en d, aanhef en onder 7 en 8, lid 3, onderdelen b en c, en lid 4, is van overeenkomstige toepassing.
 3. Het derde lid vervalt.

C

Na artikel 305d wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 305e

1. Een stichting of vereniging met volledige rechtsbevoegdheid met zetel in Nederland kan Onze Minister voor Rechtsbescherming verzoeken om te worden aangewezen als bedoeld in artikel 4 lid 3 van Richtlijn nr. 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2009/22/EG (PbEU 2020, L 409) voor het instellen van een rechtsvordering in een andere lidstaat van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.
2. Onze Minister voor Rechtsbescherming verleent de in lid 1 bedoelde aanwijzing indien de rechtspersoon voldoet aan de voorwaarden, genoemd in artikel 305a, lid 2, met uitzondering van onderdeel c, lid 3, onderdeel a, en lid 5 en uit de informatie op haar internetpagina ook blijkt:
 - a. dat de rechtspersoon de in bijlage I van de richtlijn bedoelde belangen van natuurlijke personen die handelen voor doeleinden die geen verband houden met de handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit van die personen ingevolge haar statuten behartigt en deze belangen ook voor haar verzoek twaalf maanden daadwerkelijk openbaar heeft behartigd;
 - b. dat de rechtspersoon niet failliet is verklaard en dat tegen haar geen verzoek tot faillietverklaring aanhangig is; en
 - c. wat de algemene financieringsbronnen van de rechtspersoon zijn.
3. Bij het verlenen van de aanwijzing plaatst Onze Minister voor Rechtsbescherming de rechtspersoon op de lijst, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de richtlijn. Onze Minister deelt de Commissie de lijst met inbegrip van de naam en de doelstelling van de rechtspersoon mee.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld voor het verlenen of intrekken van de in dit artikel bedoelde aanwijzing dan wel de duur van de aanwijzing.

ARTIKEL II

Het **Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering** zoals dat luidt voor alle gerechten, met uitzondering van de Hoge Raad, wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1018b, eerste lid, vervalt "en 305c".

B

Artikel 1018f wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De procedure over een collectieve vordering heeft geen gevolg voor en leidt niet tot gebondenheid van personen behorend tot de nauw omschreven groep personen wier belangen in deze collectieve vordering worden behartigd:
 - a. indien zij binnen een door de rechter te bepalen termijn van ten minste een maand na de in het derde lid bedoelde aankondiging van de uitspraak, bedoeld in artikel 1018e, eerste en tweede lid, door een schriftelijke mededeling aan de griffie hebben laten weten zich van de behartiging van hun belangen in deze collectieve vordering te willen bevrijden; of
 - b. indien hun belangen worden behartigd in een collectieve vordering of individuele vordering, gebaseerd op soortgelijke feitelijke en rechtsvragen voor dezelfde gebeurtenis

of gebeurtenissen en tegen dezelfde verweerder in een andere lidstaat van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Een eerdere collectieve stuiting van de verjaring van de vordering stuit de verjaring slechts ten aanzien van deze personen indien zij binnen zes maanden, nadat zij zich ingevolge dit artikel van de behartiging van hun belangen in de collectieve vordering hebben bevrijd, een individuele stuitingshandeling voor deze vordering verrichten. Is het aantal personen, dat zich ingevolge dit artikel van de behartiging van hun belangen in de collectieve vordering heeft bevrijd, te groot om de voorzetting van de procedure te rechtvaardigen, dan kan de rechter beslissen dat deze niet wordt voortgezet.

2. Het vijfde lid komt te luiden:

5. Voor personen behorend tot de nauw omschreven groep personen wier belangen in deze collectieve vordering worden behartigd en die geen woonplaats of verblijf in Nederland hebben, heeft de procedure over de collectieve vordering gevolg en leidt deze tot gebondenheid, indien zij binnen een door de rechter te bepalen termijn van ten minste een maand na de in het derde lid bedoelde aankondiging van de uitspraak, bedoeld in artikel 1018e, eerste en tweede lid, door een schriftelijke mededeling aan de griffie hebben laten weten:

a. in te stemmen met de behartiging van hun belangen in deze collectieve vordering; en
b. dat hun belangen niet worden behartigd in een collectieve vordering of individuele vordering, gebaseerd op soortgelijke feitelijke en rechtsvragen voor dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen en tegen dezelfde verweerder in een andere lidstaat van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Op verzoek van een partij kan de rechter bepalen dat, in afwijking van dit lid, het eerste lid van toepassing is op personen behorend tot de nauw omschreven groep personen wier belangen in deze collectieve vordering worden behartigd en die geen woonplaats of verblijf in Nederland hebben. De vorige zin is niet van toepassing op een collectieve vordering ter bescherming van een belang als bedoeld in bijlage I van Richtlijn nr. 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2009/22/EG (PbEU 2020, L 409).

C

In artikel 1018h, vierde en vijfde lid, wordt na "de goedgekeurde overeenkomst" telkens ingevoegd "of de weigering daarvan".

D

In artikel 1018j, eerste lid, wordt na "de collectieve schadeafwikkeling is vastgesteld" ingevoegd "of is geweigerd".

E

Aan titel 14A wordt na artikel 1018m een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 1018n

1. Op een rechtsvordering als bedoeld in artikel 305c, eerste lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek is deze titel van overeenkomstige toepassing. Voor de toepassing van artikel 1018c, eerste lid, onderdeel d, en vijfde lid, onderdeel a, wordt in dat geval voor 'artikel 305a, eerste tot en met derde lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek' gelezen: artikel 305a, tweede lid, onderdelen c en d, aanhef en onder 7 en 8, derde lid, onderdelen b en c, en vierde lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek'.

2. Onverminderd artikel 111, tweede lid, en artikel 1018c, eerste lid, vermeldt de dagvaarding waarmee de collectieve vordering bedoeld in artikel 305c, eerste lid, van

Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek wordt ingesteld, dat de eiser geplaatst is op de lijst als bedoeld in artikel 305c, eerste lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek.

ARTIKEL III

Het **Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering** zoals dat luidt voor de Hoge Raad, wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1018b, eerste lid, vervalt "en 305c".

B

Artikel 1018f wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De procedure over een collectieve vordering heeft geen gevolg voor en leidt niet tot gebondenheid van personen behorend tot de nauw omschreven groep personen wier belangen in deze collectieve vordering worden behartigd:

a. indien zij binnen een door de rechter te bepalen termijn van ten minste een maand na de in het derde lid bedoelde aankondiging van de uitspraak, bedoeld in artikel 1018e, eerste en tweede lid, door een schriftelijke mededeling aan de griffie hebben laten weten zich van de behartiging van hun belangen in deze collectieve vordering te willen bevrijden; of

b. indien hun belangen worden behartigd in een collectieve vordering of individuele vordering, gebaseerd op soortgelijke feitelijke en rechtsvragen voor dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen en tegen dezelfde verweerder in een andere lidstaat van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Een eerdere collectieve stuiting van de verjaring van de vordering stuit de verjaring slechts ten aanzien van deze personen indien zij binnen zes maanden, nadat zij zich ingevolge dit artikel van de behartiging van hun belangen in de collectieve vordering hebben bevrijd, een individuele stuitingshandeling voor deze vordering verrichten. Is het aantal personen, dat zich ingevolge dit artikel van de behartiging van hun belangen in de collectieve vordering heeft bevrijd, te groot om de voorzetting van de procedure te rechtvaardigen, dan kan de rechter beslissen dat deze niet wordt voortgezet.

2. Het vijfde lid komt te luiden:

5. Voor personen behorend tot de nauw omschreven groep personen wier belangen in deze collectieve vordering worden behartigd en die geen woonplaats of verblijf in Nederland hebben, heeft de procedure over de collectieve vordering gevolg en leidt deze tot gebondenheid, indien zij binnen een door de rechter te bepalen termijn van ten minste een maand na de in het derde lid bedoelde aankondiging van de uitspraak, bedoeld in artikel 1018e, eerste en tweede lid, door een schriftelijke mededeling aan de griffie hebben laten weten:

a. in te stemmen met de behartiging van hun belangen in deze collectieve vordering; en

b. dat hun belangen niet worden behartigd in een collectieve vordering of individuele vordering, gebaseerd op soortgelijke feitelijke en rechtsvragen voor dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen en tegen dezelfde verweerder in een andere lidstaat van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Op verzoek van een partij kan de rechter bepalen dat, in afwijking van dit lid, het eerste lid van toepassing is op personen behorend tot de nauw omschreven groep personen wier belangen in deze collectieve vordering worden behartigd en die geen woonplaats of verblijf in Nederland hebben. De vorige zin is niet van toepassing op een collectieve vordering ter bescherming van een belang als bedoeld in bijlage I van Richtlijn nr. 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende

representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2009/22/EG (PbEU 2020, L 409).

C

In artikel 1018h, vierde en vijfde lid, wordt na "de goedgekeurde overeenkomst" telkens ingevoegd "of de weigering daarvan".

D

In artikel 1018j, eerste lid, wordt na "de collectieve schadeafwikkeling is vastgesteld" ingevoegd "of is geweigerd".

E

Aan titel 14A wordt na artikel 1018m een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 1018n

1. Op een rechtsvordering als bedoeld in artikel 305c, eerste lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek is deze titel van overeenkomstige toepassing. Voor de toepassing van artikel 1018c, eerste lid, onderdeel d, en vijfde lid, onderdeel a, wordt voor 'artikel 305a, eerste tot en met derde lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek' in dat geval gelezen: artikel 305a, tweede lid, onderdelen c en d, aanhef en onder 7 en 8, derde lid, onderdelen b en c, en vierde lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek'.
2. Onverminderd artikel 30a, derde lid, en artikel 1018c, eerste lid, vermeldt de procesinleiding waarmee de collectieve vordering bedoeld in artikel 305c, eerste lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek wordt ingesteld, dat de eiser geplaatst is op de lijst als bedoeld in artikel 305c, eerste lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek.

ARTIKEL IV

Artikel 119a van de **Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek** wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "artikelen 305a tot en met 305d van Boek 3" ingevoegd "zoals die golden tot de inwerkingtreding van de Implementatiewet richtlijn representatieve vorderingen voor consumenten".
2. In het tweede lid wordt na "artikelen 305a tot en met 305d van Boek 3" ingevoegd "zoals die golden tot de inwerkingtreding van de Implementatiewet richtlijn representatieve vorderingen voor consumenten".
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
3. De wijzigingen of invoegingen van de artikelen 305a, 305c en 305e van Boek 3 door de Implementatiewet richtlijn representatieve vorderingen voor consumenten zijn niet van toepassing op rechtsvorderingen die voor 25 juni 2023 zijn ingesteld. Op deze rechtsvorderingen blijven de voor die datum geldende artikelen 305a en 305c van Boek 3 van toepassing.

ARTIKEL V

Titel 14A van het Derde Boek van het **Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering** zoals die op de dag voor de datum van inwerkingtreding van deze wet luidt voor alle gerechten, met uitzondering van de Hoge Raad, blijft van toepassing op representatieve vorderingen die zijn ingesteld voor 25 juni 2023.

ARTIKEL VI

Titel 14A van het Derde Boek van het **Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering** zoals die op de dag voor de datum van inwerkingtreding van deze wet luidt voor de Hoge

Raad blijft van toepassing op representatieve vorderingen die zijn ingesteld voor 25 juni 2023.

ARTIKEL VII

1. Artikel II en V hebben betrekking op het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zoals dat luidt voor de procedures, vorderingen, verzoeken en gerechten waarvoor de Wet van 13 juli 2016 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Algemene wet bestuursrecht in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht (Stb. 2016, 288) niet in werking is getreden overeenkomstig artikel II van het Besluit van 25 januari 2017 (Stb. 2017,16) en de artikelen II en III van het Besluit van 4 februari 2021 (Stb. 2021, 81) tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van diverse onderdelen van de Wet van 13 juli 2016 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Algemene wet bestuursrecht in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht (Stb. 2016, 288), de Wet van 13 juli 2016 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht in hoger beroep en cassatie (Stb. 2016, 289), de Invoeringswet vereenvoudiging en digitalisering procesrecht, het Besluit digitalisering burgerlijk procesrecht en bestuursprocesrecht en het Aanpassingsbesluit vereenvoudiging en digitalisering procesrecht.

2. Artikel III en VI hebben betrekking op het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zoals dat luidt voor de procedures en vorderingen voor de Hoge Raad waarvoor de Wet van 13 juli 2016 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Algemene wet bestuursrecht in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht (Stb. 2016, 288) en de Wet van 13 juli 2016 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht in hoger beroep en cassatie (Stb. 2016, 289) in werking zijn getreden overeenkomstig artikel II van het Besluit van 25 januari 2017 (Stb. 2017,16) en de artikelen II en III van het Besluit van 4 februari 2021 (Stb. 2021, 81) tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van diverse onderdelen van de Wet van 13 juli 2016 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Algemene wet bestuursrecht in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht (Stb. 2016, 288), de Wet van 13 juli 2016 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht in hoger beroep en cassatie (Stb. 2016, 289), de Invoeringswet vereenvoudiging en digitalisering procesrecht, het Besluit digitalisering burgerlijk procesrecht en bestuursprocesrecht en het Aanpassingsbesluit vereenvoudiging en digitalisering procesrecht (Stb. 2017, 16).

ARTIKEL VIII

Deze wet treedt in werking met ingang van 25 juni 2023. Indien het Staatsblad waarin deze wet wordt geplaatst, wordt uitgegeven na 24 juni 2023, treedt zij in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

ARTIKEL IX

Deze wet wordt aangehaald als: Implementatiewet richtlijn representatieve vorderingen voor consumenten.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister voor Rechtsbescherming,